

mubeup18j00723

Městský úřad Beroun

Odbor územního plánování a regionálního rozvoje

Úsek památkové péče

Město Beroun

Husovo náměstí čp. 68

266 43 Beroun - Centrum

Číslo jednací:

MBE 5729/2018/ÚPRR-SoM

Spisová značka:

1574/2018/ÚPRR

Vyřizuje/ telefon/e-mail:

MgA. M. Součková/311654184/uprr3@muberoun.cz

Datum:

13. března 2018

Beroun, Na Parkáně, parc. č. 28/1 – oprava studny**ZÁVAZNÉ STANOVISKO**

Městský úřad Beroun, odbor územního plánování a regionálního rozvoje, jako příslušný orgán státní památkové péče (dále jen „orgán památkové péče“) dle ust. § 29 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „památkový zákon“), k žádosti podané dne 23. 1. 2018 vlastníkem parc. č. 28/1 v k. ú. a obci Beroun, Městem Beroun, IČ 00233129, adresa sídla Husovo náměstí čp. 68, 266 43 Beroun, zastoupeným pověřeným zaměstnancem panem Ing. Miloslavem Urešem, podle ust. § 14 odst. 1 památkového zákona ve věci vydání závazného stanoviska k návrhu opravy roubené studny v místě bývalého příkopu a parkánu včetně osvětlení a úpravy jejího okolí (projektová dokumentace pro provedení stavby, vypracovaná v 11/2017 a autorizovaná osobou s příslušným oprávněním Ing. Zorou Havlíkovou, ČKAIT 0000174, RAM projekt, s.r.o., Architektonická a projekční kancelář, Jugoslávských partyzánů 24, 160 00 Praha 6) na pp. č. 28/1 v k. ú. a obci Beroun, která je součástí nemovité kulturní památky městské opevnění zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 15384/2-285, **vydává** podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a podle § 11 odst. 3 a § 14 odst. 1, 3 a 6 památkového zákona po písemném odborném vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště středních Čech v Praze (dále jen „NPÚ ÚOP StČ“) čj. NPÚ-321/6839/2018 ze dne 1. 3. 2018, toto

z á v a z n é s t a n o v i s k o :

Provedení opravy studny včetně osvětlení a úpravy jejího okolí na parc. č. 28/1 v k. ú. a obci Beroun, podle předložené projektové dokumentace

j e p ř í p u s t n é

z hlediska zájmů státní památkové péče ve smyslu ust. § 14 odst. 3 památkového zákona při dodržení těchto podmínek:

1. Nově zděné kamenné konstrukce budou mít spárořez zdiva zděného do řádků. Vlastník památky zajistí provedení vzorku zdění, který bude odsouhlasen zástupci památkové péče.
2. Osvětlení studny bude provedeno teplým světlem.

3. Vlastník památky bude pravidelně svolávat kontrolní dny, jejichž předmětem budou konzultace průběhu prací.

O d ů v o d n ě n í

Dne 23. 1. 2018 podal vlastník parc. č. 28/1 v k. ú. a obci Beroun, Město Beroun, IČ 00233129, adresa sídla Husovo náměstí čp. 68, 266 43 Beroun, zastoupené pověřeným zaměstnancem panem Ing. Miloslavem Uřešem, žádost o vydání závazného stanoviska k návrhu opravy studny včetně osvětlení a jejího okolí na parc. č. 28/1 v k. ú. a obci Beroun. Navržené práce prováděné na nemovité kulturní památce podléhají rozhodovací pravomoci stavebního úřadu, proto orgán památkové péče vydává toto závazné stanovisko podle § 11 odst. 3 památkového zákona, a v souladu s § 44a odst. 3 památkového zákona podle ust. § 149 odst. 1 správního řádu, jako dotčený orgán ve správním řízení, které je věcně příslušný vést stavební úřad.

Pozemek parc. č. 28/1 v k. ú. a obci Beroun, se studnou v jižní části zaniklého hradebního příkopu je součástí nemovité kulturní památky městské opevnění zapsané v Ústředním seznamu kulturních památek ČR pod rejstříkovým číslem 15384/2-285 a zároveň se nachází na území městské památkové zóny Berouna (dále jen „MPZ“) vyhlášené dne 10. 9. 1992 vyhláškou MK ČR č. 476/1992 Sb., o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkové zóny, ve znění pozdějších předpisů.

Předmětem žádosti je obnova stávající nefunkční studny v městském parku v místě zaniklého hradebního příkopu u jižní části hradeb včetně parkové úpravy v jejím okolí. Studna má kruhový půdorys o průměru cca 1200 mm, je kamenná, cca 30 cm pod terénem je změna a v tomto rozsahu + 60 cm nad terén je vyzděná z cihel se změnou tvaru na čtverec, koruna je kryta betonovou deskou. Stávající betonový kryt má být odstraněn včetně cihelného zdiva, počítá se s obnažením zdiva studny do hloubky 800 mm a odkopáním části opěrné zdi za studnou do úrovně základové spáry pro založení nové kamenné zdi výšky 1350 mm, vyčištěním studny, provedením betonového prstence kolem studny včetně betonového základu nové kamenné zdi dlouhé 5,4 m. Je navrženo vyzdění nadezdívky studny v kruhovém půdorysu do výšky 450 mm nad terén, koruna má být kryta kamennými deskami a osazena kovářsky provedenou mříží tvaru kupole. Těleso studny má být osvětleno 8 ks LED svítidel instalovanými dovnitř studny s napojením na nejbližší stožár VO (cca 50 m). Parková úprava obnáší sejmutí cca 27 m² stávající ornice do hl. 200 mm v místě nově vytvořeného odpočívadla v blízkosti studny, vysypání cesty i místa odpočívadla říčním práným pískem, osazení 2 ks laviček a odpadkového koše, podél stávající opěrné zdi vysadit stále zelené popínavé rostliny (např. břečťan), odstranit stávající pařez v zálivu opěrné zdi východně od studně a na jeho místě vysadit vzrostlejší javor.

Orgán památkové péče před vydáním závazného stanoviska posuzoval vliv navržených prací na kulturně historické hodnoty a technický stav i vzhled památky, i vliv na prostředí MPZ. Orgán památkové péče dále posuzoval, zda je provedení navržených prací vhodné pro zachování kulturní památky, a zda nebude provedením navržených udržovacích prací kulturní památka ohrožena, poškozena či jinak znehodnocena. Orgán památkové péče vycházel při posuzování žádosti z odborného písemného vyjádření NPÚ ÚOP StČ čj. NPÚ-321/6839/2018 ze dne 1. 3. 2018 zpracovaného v souladu s ust. § 14 odst. 6 a 7 památkového zákona k návrhu opravy studny včetně osvětlení a úpravy jejího okolí. NPÚ ÚOP StČ v písemném odborném vyjádření uvedl, že z hlediska památkové péče je navržená oprava přijatelná při dodržení těchto podmínek:

1. *Veškeré zásahy do terénu budou prováděny podle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, z kterého vyplývá povinnost majitele při zásahu do terénu záměr předem ohlásit a projednat s Archeologickým ústavem AV ČR v Praze a umožnit jemu, nebo jiné oprávněné organizaci záchranný archeologický výzkum.*

2. *Stavební práce budou pravidelně konzultovány se zástupcem NPÚ ÚOP StČ na pravidelných kontrolních dnech.*
3. *Nově zděné kamenné konstrukce budou mít spárořez zdiva zděného do řádků. Vzorek zdění bude odsouhlasen zástupci památkové péče.*
4. *Nález starší konstrukce při terénních pracích může znamenat změnu PD. Dotčená stavba se nachází v bývalém vodním hradebním příkopu, pod travnatou plochou lze očekávat korunu parkánové hradby zrušené kolem roku 1870, případně nález kontreskarpy.*
5. *Osvětlení studny bude teplým světlem.*

Své stanovisko NPÚ ÚOP StČ odůvodnil takto:

„Objekt stávající studny se nachází v ploše zaniklého hradebního příkopu, v její jižní části. Dotčený pozemek je součástí kulturní památky zapsané do ÚSKP pod rejstř. č. 15384/2-285 a zároveň na území Městské památkové zóny Beroun, která byla prohlášena vyhláškou MK ČR ze dne 10. září 1992 č. 476/1992, o prohlášení území historických jader vybraných měst za památkovou zónu a změna byla provedena pod č. 51/1995.

Mimořádně dobře dochovaný soubor pozůstatků středověkého fortifikačního systému města Beroun vzniknul kolem roku 1300, úpravy lze datovat do 15.-16. století. Městské opevnění uzavírá takřka pravidelný čtyřúhelník města, ležícího v ploché nivě na soutoku řek Berounky a Litavky. Fortifikační systém byl tvořen hlavní hradbou, parkánem, parkánovou hradbou, příkopem a patrně také vnějším valem. Všechny zděné konstrukce jsou vystavěny z lomového kamene s převahou křemence. Vstup do města sjednávaly 4 brány, z nichž nedaleká jižní měla formu pouhé branky pro pěší. V pravidelných intervalech kolem 20 m z hradby vystupovaly do parkánu hranolové, na městské straně otevřené věže, uvnitř rozdělené na válené klenuté přízemí, plochostropé 1. patro a horní podlaží, vymezené stejně jako kurtiny. Parkánová zeď, vyrůstající ze zděné eskarpy příkopu, byla vybavena několika nízkými hranolovými baštami s obdélnými střelnými. Tři z nárožních parkánových bašty měly specifickou velikost a půdorys. Tři brány měly formu průjezdů hranolových věží s náročně profilovanými průjezdovými portály, před hlavní průčelí předstupovala obdélná předbrání. Západní, Plzeňská brána měla ještě další, nápadně protáhlé předbrání, doložené jen plány a ikonografickými prameny.

Z původního středověkého opevnění se dochovaly rozsáhlé partie, které řadí Beroun k českým městům s nejlépe zachovanými hradbami, mimo městské brány (Pražskou a Plzeňskou) se zachoval i hradební příkop asi v rozsahu jedné třetiny z původní celkové délky (přes 900 m), značně zachován je u severní části opevnění s původní depresí příkopu, v jižní části hradby byl upraven po zrušení městských hradeb fortifikační komisí kolem roku 1870 na městský park. Stáří studny nelze určit. Navržená úprava je přínosem pro dotčený veřejný prostor městského parku v bezprostřední blízkosti městské hradby prezentované v režném kamenném zdivu. Vzhled studny by měl navázat na zdění této hradby, jak je uvedeno v PD, avšak kamenný líc by neměl působit jako obklad, ale jako řádně do řádků vyzděná konstrukce. Nová mříž vychází z tradičního řešení, je navržena velice vkusně.

Při zásazích do terénu je bezpodmínečně nutné spolupracovat s archeology, stavba se nachází ve velice cenném archeologickém terénu.“

Po posouzení žádosti dospěl orgán památkové péče k závěru, že navržená oprava studny nijak nenaruší nemovitou kulturní památku městského opevnění a pozitivně se promítne na vzhledu nynějšího parku, který se nachází při hradbě městského opevnění v ulici Na Parkáně, na území MPZ Beroun. Orgán památkové péče se ztotožnil s názorem odborné organizace NPÚ ÚOP StČ a podmínky uvedené v odborném vyjádření převzal do výroku tohoto závazného stanoviska. Podmínka vyžadující archeologický průzkum v případě zemních prací vyplývá přímo ze zákona a z tohoto důvodu není možné ji uvést ve výroku vyjádření. Tato podmínka byla spolu s obecnou

podmínkou týkající se případné změny projektu v případě nálezů významné archeologické situace uvedena v upozornění pro vlastníka, v závěru tohoto závazného stanoviska. Podmínka na způsob kladení a jeho ověření formou vzorku je kladena z důvodu, aby vzhled nově vyzděné koruny studny odpovídal tradičnímu způsobu zdění a působil tak věrohodně. Požadavek na osvětlení teplým světlem vyplývá z dlouhodobé zkušenosti nasvětlování historických objektů, kde teplé světlo působí přirozeněji na rozdíl od bílého či dokonce studeného světla.

Provedením opravy roubené studny v místě bývalého příkopu a parkánu včetně osvětlení a úpravy jejího okolí nebudou sníženy, poškozeny či jinak ohroženy kulturně historické hodnoty kulturní památky ani MPZ. Ochranou kulturně historických hodnot městských hradeb se rozumí především ochrana historicky cenných konstrukcí a ochrana celkového historicky doloženého vzhledu. Vzhledem k výše uvedenému dospěl orgán památkové péče k názoru, že navrhované práce nejsou v rozporu s veřejným zájmem, který chrání státní památková péče, a jsou z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné.

Upozornění pro vlastníka:

- Nález starší konstrukce při terénních pracích může znamenat změnu PD. Dotčená stavba se nachází v bývalém vodním hradebním příkopu, pod travnatou plochou lze očekávat korunu parkánové hradby zrušené kolem roku 1870, případně nález kontreskarpy.
- Veškeré zásahy do terénu budou prováděny podle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, z kterého vyplývá povinnost majitele při zásahu do terénu záměr předem ohlásit a projednat s Archeologickým ústavem AV ČR v Praze a umožnit jemu, nebo jiné oprávněné organizaci záchranný archeologický výzkum.

Po provedeném posouzení žádosti vydal orgán památkové péče závazné stanovisko, jak je uvedeno výše.

P o u č e n í

Závazné stanovisko vydané podle § 149 odst. 1 správního řádu není rozhodnutím vydaným v samostatném správním řízení, nelze se proto proti němu samostatně odvolat.

Jeho obsah lze napadnout pouze podáním odvolání proti rozhodnutí, pro jehož výrokovou část je obsah tohoto závazného stanoviska závazný, a které ve věci vydá příslušný stavební úřad.

Součková
MgA. Magdalena Součková
referent památkové péče